

Stanka Hrastelj

Vznožje

Najeti nekoga,
da bo zame Rupert, ko te ne bo blizu,
nekoga, Rupert, plačanca,
mirnega, uravnovešenega,
ki mu rečeš mucek, pa ga ne ujeziš, ali kuš!,
ki ga plačaš s kovanim drobižem, pa ne zbeži
v razparano noč (zašije jo, pedantno),
da bo zame Rupert, ko te ne bo.

Rupert je prevedel Koran (iz originala),
pa se ni podpisal,
Talmut (enako), pa ni priznal,
Ezekiela in vse drugo v Stari zavezi (prav tako),
pa je zamolčal.
Danes na kavi (on, ne plačanec)
je za trenutek imel obraz moža,
ki je použil zvitek in mu je bil v ustih
sladek kakor med.
Srknil je iz skodelice, rekel: Ti ljudje
so trmastega obraza in predrnzega srca,
nekoga bo treba poslati k njim.
Saj si tu, Rupert, sem rekla, olajšana.

Katere besede je v življenju
najpogosteje slišal:
z veseljem, vsekakor, takoj gospod,
v čast mi je, lepo vas je videti,
počaščen sem, zares prijazno od vas
(v vseh mogočih številih, spolih, sklonih),
z največjim veseljem, v hipu prinesem,
bi še malo, jih smem povabiti
(vikanje, redko tikanje, izjemoma onikanje),
nikar še ne odidite, ostani no še malo,
izvoli, nate, tole je pa za gospoda,
kakšna plemenitost, dobrodošli,
oglasite se še, za to bomo že poskrbeli,
(dosledno benevolentno, svetlo,
žametni glasovi, mehki in iskreni)
za vami, ooo, kar naprej,
prosim, lepo vas je videti, mijau,
kaj bi jaz brez tebe, hvala, hvala,
ne bom vas pozabila.

Kako pa je z mano, veš.

Posebno ljuba pa mu je bila geometrija.
Zaradi zakonitosti
(zakonom ne moremo ugovarjati,
dogmam pa sploh ne),
da se veja hiperbole in abscisa
v neskončnosti stakneta¹.
Zaradi upanja, da se nekoč (takrat)
vse izravna,
vsak kriv prst, vsaka krivica.
Upanja se naležeš kot pasavca.
(Ponovimo: z veseljem, vsekakor, takoj itd.)
Kako pa je z mano, veš.

¹ $y = 1/x$

Pogoji, pod katerimi upanje ne umre:
biti mora med –7 in 12 °C (že v štartu),
material ne sme biti južen ali sipek,
nareediti je treba čedno kepo,
dlani ne smejo biti tople (se pravi: pretople),
ne smeš se ukvarjati s podrobnostmi
(izboklinice, udrtinice, inice),
hitro ga je treba dati naprej,
npr. vreči oz. zakotaliti v dolino,
ta naj ima ustrezен naklon,
naj bo plana in naj se ne konča
kmalu (se pravi: prekmalu).
Dokler traja (dolina),
se kepa veča, upanje ne umre.
Ko se prikotali do vznožja,
ga spodmakneš (vznožje).
Kotali se naprej. Raste.

Tisti dan mu je bila duša žalostna
do smrti (iti na goro, zaklati Izaka itd.).
Taval je po ulicah, potrt, upal na spremembo
plana. Dolgo je taval: nič.
Šel je torej na goro, zaklal Izaka itd.
Ko je sestopil, je ljudstvo plesalo
okoli zlatega živinčeta. On pa je v rokah nosil
kamniti tabli. Vrgel ju je v malika, nastal je kažin.
Na tablah je pisalo: Plodite se in množite,
napolnite vse kotičke Zemlje. Prosto si
izbirajte vero in državno ureditev. Ljubite
se med seboj, a levega lica ne nastavlajte prepogosto.

To zgodbo mi je nekoč pripovedoval Rupert.
Kje se je torej zalomilo, sem ga hotela
vprašati (peta? prva? kje drugje?).
A ga nisem, iz rešpekta.

Rekli so Pojdimo in ga vprašajmo: Si ti,
ki mora priti, ali naj drugega ... Dvomljivci!
Vzela sem tisto reč,
s katero režem glino in, ne vem,
ali je poimenovana
(kovinska žica, držali na konceh),
vsem prezala vratove.
Saj vendar vemo,
saj smo ja prepričani!

Plačanec. Najela sem zasebnega detektiva,
naj ga preveri. Poročal je: odličnjak v osnovni šoli,
prva miza pri šahu, zmaguje v amaterski radiogoniometriji,
od malih nog sadistični mučitelj živali, obvlada krožno dihanje,
vpiše klasično gimnazijo, zlati maturalist, zasebne lekcije
latinščine in starogrščine, vrhunski snowboarder
(posnetki na YouTubu), od sedemnajstega sodomit.
Molče sem se sklonila, s prstom pisala v pesek, nič rekla.

Njegove storitve (detektiv) nisem plačala.
Pošiljal je opomine. Tožil. Sodišče mi je poslalo
poziv. Prejema pošiljke nisem podpisala.
Uradno mi ne morejo nič.

Dala sem mu seznam imen.

Tu, evo.

Njih.

Na samem.

V temi.

Zabrisati sledi.

(Preizkušala sem ga.)

In bil je večer, in bilo je jutro.

Povej, kako je bilo tisto z živalmi.
Kot mulc sem pod krotami prižigal vžigalnik.
Razgnalo jih je, včasih kakšen kos
meni v obraz. Pogolnil sem.
Kaj še si počel, pripoveduj, vse povej.
(Zamika te, kaj si moreš.)
Ampak tisto ni bilo prav;
zdaj sem prostovoljec v domu ostarelih.
Kaj počneš z njimi, pripoveduj, vse povej.
(Razvnameš se, kaj moreš.)
Berem jim, rahljam vzglavnike, jih peljem na sprehod.

(Mevža?)

(Najeti drugega?)